

Dvije institucije potpisale memorandum

KORISNA SARADNJA: Sa potpisivanja memoranduma

Glavni cilj suzbijanje rada u sivoj zoni

PODGORICA - Zavod za za- pošljavanje i Uprava za in- spekcijske poslove juče su potpisali memorandum o sa- radnji, koji bi trebalo da do- prinese boljoj razmjeni po- dataka o osobama zaposlenim u zoni sive ekonomije, suzbija- nju rada na crno i efikasnijem tržišnom nadzoru.

Kako je rečeno, od memoran- dum se očekuje i da će pomoći da se rad na crno u sivoj zoni svede na nivo kao u Evropskoj uniji.

Kako je ocijenio direktor Zavo- da Suljo Mustafić, saradnja ove dvije institucije fokusirana je na tri oblasti, odnosno razmje- nu podataka o osobama zapo- slenim u zoni sive ekonomije, planiranje i organizaciju raznih vidova specifičnih obuka u oblasti rada i radnih odnosa, kao i elektronsku razmjenu po- dataka sadržanih u informacio- nim sistemima obje institucije. Mustafić je kazao da se na evi- denciji Zavoda nalazi 51.800 osoba, a nezaposlenost je za dvije i po godine porasla 25 od- sto, najviše zbog promjene za- konskih rješenja koja direktno i indirektno opterećuju tržište rada.

- Zavod je postao veoma pri- jemljivo mjesto za ostvarivanje nekog prava. Prijavljene su određene osobe iz oblasti sive ekonomije koje imaju posao, ali ne i formalno pravni status - kazao je Mustafić.

Sa Inspekcijom rada će, kako ističe, nastojati da utiču na suz- bijanje rada na crno kako se na evidenciji ne bi nalazile osobe iz sive zone i kako bi ih preu- smjerali u formalne radne toko- ve.

- Cilj je da se stvori prostor da se Zavod bavi isključivo osobama koje istinski traže posao - na-

glasio je Mustafić. Sa ovakvim nastojanjima, kako dodaje, korespondira program Stop sivoj ekonomiji, koji se re- alizuje od prošle godine, a pro- dužen je do kraja ove godine.

- U okviru ovog programa za- posleno je 145 osoba sa steče- nim visokim obrazovanjem, odnosno 80 osoba na poslovima pružanja tehničke podrške službenicima Poreske uprave, 35 osoba u Upravi policije i 30 osoba u Upravi za inspekcijske poslove - precizirao je Musta- fić.

On je kazao da očekuju da će veći dio njih nakon završetka obuke ostati angažovan u tim institucijama.

Vršilac dužnosti direktora Uprave za inspekcijske poslove Alija Košuta rekao je da će kroz obučeni i kvalitetan kadar do- prinijeti efikasnijem tržišnom nadzoru, koji će rezultirati ure- đenijim tržištem.

- Potpisivanje memoranduma je jedna od značajnih aktivno- sti Uprave, jer ćemo doprinijeti efikasnijoj razmjeni podataka o osobama zaposlenim u zoni si- ve ekonomije i omogućićemo efikasniju elektronsku razmje- nu podataka sadržanu u infor- mativnim sistemima ove dvije institucije - rekao je Košuta. On je naveo da preko programa Stop sivoj ekonomiji imaju 30- ak visokoškolaca koje obučava- ju.

- Ovaj program je pomogao da se siva ekonomija prati na kva- litetan način. U oktobru u jed- noj akciji kroz Podgoricu zapo- slili smo legalno 91 osobu, a u cijeloj Crnoj Gori 181 smo uveli u legalne tokove. Rad na crno je problem, ali će se polako rad u sivoj zoni svesti na nivo iz ze- malja Evropske unije, što je ne- likih deset do 15 odsto - preci- zirao je Košuta. **N.K.**

Rijetki gost u našoj državi

Crna roda na ulcinjskoj solani nakon 15 godina

PODGORICA - Centar za zaštitu i proučavanje ptica pri- likom monitoringa ornitofaune ulcinjske solane ovog vikenda zapazio je mladu crnu rodu, rijetkog gosta naše države, koja na tom prostoru nije vide- na od 2002. godine.

Kako je saopšteno iz te nevla- dine organizacije, dvije jedinke ove vrste uočene su krajem septembra na prostoru Nikišić- kog polja, što predstavlja i prvi nalaz za taj lokalitet, dok u Ulci- nju nijesu viđene 15 godina.

- Crne rode uglavnom migrira- ju do kraja oktobra. S obzirom na to da je primijećena krajem novembra, moguće je da se radi o jedinki koja će zimu provesti na prostoru Ulcinja - napisano je u saopštenju. To je, kako su istakli iz CZIP-

a, još jedan pokazatelj koliki značaj ima ulcinjska solana, te da je na tom lokalitetu više od 250 registrovanih vrsta ptica, što je skoro polovina ukupnog broja ptičjih vrsta u Evropi, kao i više od 50 gnjezdarića. Napomenuli su i da je crna roda „skrovita i povučena vrsta“, zbog čega se jedinke rijetko uočavaju, čak i na mje- stima gdje se gnjezde.

Crne rode, upozorili su iz CZIP- a, ugrožene su sjećom starih stabala, isušivanjem močvara i regulacijom rječnih sistema, ali okolina Ulcinja, prema njho- vim riječima, sa plavnim livada- ma oko Bojane, kao i Šasko jezero, pored Skadarskog jezera, predstavlja potencijal za gnježđenje ove vrste. **J.B.**

Iz budžeta za zdravstvo će naredne godine biti izdvojeno oko

PODGORICA - U budžetu za zdravstvo za 2018. godinu opredijeljeno je 207,94 milio- na eura, što je za oko devet miliona više nego prethodne godine. Od tog novca, kako se navodi u prijedlogu budžeta koji je utvrdila Vla- da, 16,5 miliona biće izdvoje- no za liječenje u crnogor- skim i inostranim privatnim klinikama.

Za ljekove na recept u držav- nim i privatnim apotekama sa kojima Fond zdravstva ima sklopljen ugovor, medicinska sredstva, troškove ishrane pa- cijenata, gorivo, struju, radnu odjeću... predviđeno je 76,5 miliona eura, odnosno četiri više nego lani.

Troškovi

U taj iznos ubrajaju su i troško- vi za sprovođenje nacionalnih programa za rano otkrivanje i liječenje raka, skrining debe- log crijeva, dojke, grlića mate- rice, kože, za sprovođenje transplantacionog programa... Tu je uračunata i realizacija projekta medicinskog otpada u skladu sa Ugovorom o konce- siji za upravljanje medicin- skim otpadom koji je Vlada potpisala sa Konzorcijumom OMP Ekomedika - Podgorica, kao i za kontinuiranu medicin- sku edukaciju i angažovanje stručnjaka iz određenih obla- sti medicine iz referentnih ustanova iz inostranstva...

U prijedlogu budžeta piše da će za obezbjeđenje ortoped- skih sprava i pomagala biti iz- dvojeno 1,70, a za bolovanja duža od 60 dana tri i po milio- na eura, dok je iznos za putne troškove ostao gotovo na proš- logodišnjem nivou, odnosno 3,85 miliona eura.

Za povećanje sada nema

U prijedlogu budžeta piše da će za obezbjeđenje ortopedskih sprava i pomagala biti izdvojeno 1,70, a za bolovanja duža od 60 dana tri i po miliona eura, dok je iznos za putne troškove ostao gotovo na prošlogodišnjem nivou, odnosno 3,85 miliona eura

Klinički centar

popunjavanje dijela nedosta- jućeg kadra... - piše, između ostalog, u prijedlogu budžeta. Navodi se da je planom razvoja ljudskih resursa predviđeno postepeno povećanje broja ljek- kara i ostalog medicinskog osoblja kroz trogodišnji peri- od.

U prijedlogu budžeta piše da će se na taj način ublažiti defi- cit kadra i smanjiti obim pre-

kovremenog rada, ali i da će sredstva kojima se plaća pre- kovremeni rad da budu usmje- rena za redovan rad novopri- mljenih kadrova.

Stanovi

Za rješavanje strambenog pi- tanja zaposlenih u zdravstvu opredijeljeno je 0,60 miliona eura.

Za Institut za javno zdravlje

Zašto se igračke opasne po zdravlje i nakon zabrane prometa nalaze na tržištu

Zbog slobodnog protoka robe nema kontrole uvoza

PODGORICA - Učestala je pojava da inspektori u krat- kom vremenskom periodu na tržištu pronađu igračke opa- sne po zdravlje djece i to one čiji su promet već zabranili, a iz Inspekcije objašnjavaju da se to dešava jer se igračke ne kontrolišu prilikom uvoza zbog toga što bi to, prema propisima Evropske unije, ometalo slobodan protok ro- be.

Roditelji na društvenim mreža- ma komentarišu da se plaše za bezbjednost djece, jer se dešava da se igračke prodaju nekoliko mjeseci, pa čak i godina i da se tek onda ustanovi da su opasne po zdravlje. Komentarišući to, iz Uprave za inspekcijske po- slove kažu da se svake godine planira i radi pojačan nadzor na tržištu.

Propisi

- Od kada su naši propisi uskla- đeni sa propisima Evropske unije, sanitarna inspekcija ne kontroliše igračke na uvozu, jer bi to, po njihovom propisu, ometalo slobodan protok robe. Upravo zbog toga se svake go- dine planira i radi pojačan nad- zor na tržištu. Tokom godine kontinuirano se kontroliše po RAPEX obavještenjima (Si- stem brzog uzbuđivanja za opasne neprehranbene proi- zvođe), obavještenjima iz Regi-

Uprava za inspekcijske poslove

Maša i medvjed povučeni

Da se opasni proizvodi za djecu i dalje mogu naći na tržištu, potvrđuje i to da su sanitarni inspektori juče zabranili uvoz poznate dječije igračke Maša i medvjed. Plastični set popularan među djecom ima 4,5 odsto ftalata po masi, iako je dozvoljeno da ima 0,1 odsto. Na portalu potrošač.me navedeno je da je set uvezen iz Kine. - Set se sastoji od lutke u obliku djevojčice, u roznoj boji, dok su medvjed, jelen i zec izrađeni od plastike u smeđoj, žutoj i braon boji. Pakovani su u providnu kesu - piše na portalu.

onalne mreže, prijavama po- trošača i slično tome. Taj sistem nadzora radi se i u zemljama Evropske unije - naveli su iz Uprave za inspekcijske poslo- ve. Kako dodaju, Evropska unija donijela je stroge propise koji se odnose na igračke i ostale proizvode za djecu u smislu za- brane prisustva ftalata (DEHP, DBP i BBP) iznad 0,1 odsto po

masi, kao i ftalata (DINP, DIDP, DNOP) u dječjim igračkama i proizvodima koje mogu staviti u usta.

- U igračkama, kako na tržištu Evropske unije tako i kod nas, najčešći pronađen ftalat bio je bis(2-ethylhexyl) (DEHP), dok je rjeđi bio di-,isononyl“ ftalat (DINP). Neka istraživanja su pokazala da postoji mogućnost da ovi ftalati mogu izazvati

oštećenja reproduktivnog si- stema kod djece. Dešava se da zemlje koje se ne nalaze u sklo- pu Evropske unije, proizvode i stavljaju na tržište ovakve igračke, jer nijesu uskladile za- konodavstvo sa evropskim. Tak- kav primjer je Kina. Kada se u zemljama EU na tržištu nađu igračke sa prisustvom ftalata, Evropska komisija informaciju o njima objavljuje svakog petka putem RAPEX sistema, kako bi upozнала zemlje EU o nebe- zbjednim proizvodima koji su pronađeni na tržištu - pojašnja- vaju oni.

Opet na tržištu

Iz Uprave za inspekcijske po- slove nijesu objasnili kako se ovaj problem može riješiti kod nas, osim pojačanim kontrola- ma. Prije dvije sedmice inspektori su zabranili promet čak deset igračaka zbog opasne supstan- ce ftalat.

U pitanju su bile lutke sharm girl, minion, my lovely horse, happy beautiful & a happy new sweet, bella, girl lovely, the dolls cute, frozen, pokemon i Sne- žana sa patuljcima.

Krajem oktobra zabranjen je promet lutke magic girl i freeze. Neke od njih su imale i do deset puta veću količinu ftalata od dozvoljene, a sve su uvezene iz Kine. **K.J.**